

VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ č.

3

VYSOKÉ N. JIZ.

PROGRAM:

DNEŠ - 12.10.1987 - PONDĚLÍ

- 8.30 - seminář o představení
v malém sále Krakonoše
- 11.00 - seminář praktické režie
ve Strojmetalů a požár-
ní zbrojnici
- 13.30 - rozloučení s DS Ořechov
u Brna v malém sále Kra-
konoše
- 14.30 - Větrovanka před Krako-
nošem
- 14.30 - vítání DS Malé Svatoňo-
vice na MěNV
- 15.00 - vítání DS Malé Svatoňo-
vice před Krakonošem
- 16.00 - I.Taller: KOMEDIE
a O CHYTROSTI
- 19.30 - /DS Žluticeňan při JZD Mír
Pšov - Novosedly/
- 18.30 - Kdo se chce třeptit jako
hvězda /pásmo o V.Metel-
kovi - DS Tatobity/ --
v požární zbrojnici
- 18.30 - zakončení kurzu praktic-
ké režie ve Strojmetalů
- 22.30 - setkání DS Pšov-Novosed-
ly s patrony ve spole-
čenském sále požární
zbrojnice

ZÍTRA - 13.10.1987 - ÚTERÝ

- 8.30 - seminář o představení
v malém sále Krakonoše

/pokračování na str.2/
Bl.č.148/87

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA VESNICKÝCH A ZEMĚDĚLSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

Krajská soutěžní přehlídka - XVIII.
Žlutické divadelní léto - je již tra-
dičně výslednicí úrovně práce vesnic-
kých a zemědělských divadelních sou-
borů v Západočeském kraji.

Je dořrou a vlastně jedinou pří-
ležitostí jak postihnout situaci v této
kategorii a porovnat ji s minulými lety.

Okresní přehlídky se pro nedosta-
tek vesnických souborů konají jen
v šesti okresech, a to jsou do těch-

DNEŠ U ZÁPADOČECHŮ

to akcí zapojeny všechny divadelní
soubory, které v tom kterém okrese
pracují /městské, vesnické i dětské/.
Stane se, že na takové soutěži vystou-
pí jediný vesnický či zemědělský sou-
bor, který je pak podle kvality práce
doporučen do kraje.

Nedá se říci, že by tím soubory nic
pro svoji práci nezískaly. Naopak. O-
kresní poroty hodnotí každou zhlédnu-
tou inscenaci právě tak, jako na ji-
ných akcích v kraji. Avšak měřítko pro
úroveň své práce získávají až v kraj-
ské soutěži.

Letošního Žlutického divadelního lé-
ta se zúčastnilo pět souborů. Všechny
přijely s domácí současnou tvorbou /Ta-
něk, Taller, Jílek, Kozák, Hubač/.
Z toho lze usoudit, že dramaturgie le-
tošní krajské přehlídky nebyla nijak
podbíživá, ale že všechny soubory kle-
daly poctivě hry, které hovoří k dneš-
ku, poskytují výborné herecké příleži-
tosti, pobaví diváka a současně ho při-
mějí i k zamyšlení nad problémy dneš-
/pokračování na str.2/

NĚKOLIK OTÁZEK PRO...

Západočeši dorazili do místa národní přehlídky včas a hned jich bylo všude plno. Už při vítání na MČNV ukázali, že jsou dobrá parta, které nechybí chuť hrát a bavit druhé. O tom se mohli záhy přesvědčit při cestě souboru městem před divadlo jak účastníci přehlídky, tak místní.

Povězte nám něco bližšího o souboru, zeptali jsme se vedoucí DS Žlutíčan Pšov Ivanky Bradáčové a režiséra Jaromíra Břehového.

J.B.: "V našem městečku má divadlo dlouholetou tradici. V této podobě však existujeme rok. Evrovní soubor se rozdělil na dvě části. Menší, to jsme my. Pustili jsme se do divadla trochu jiným způsobem."

Konsolidace poměrů tedy proběhla rychle. Proč jste si vybrali právě Komedii o chytrosti?

I.B.: "Přemýšleli jsme čím obohatit a pobavit nejen diváky, ale i sebe, když všechny činoherní žánry jsme už vyzkoušeli. Ale lidové divadlo – to byla novinka, která lákala. Zprvu jsme nadšení nebyli, hra se zdála být příliš jednoduchá. S přibývajícím zkouškami však skepse ustupovala a dnes můžeme říci, že jsme do hry zamilováni."

Projevuje se tvůrčí přístup členů ke hře nebo se spokojují s režisérem, který je dovede k premiéře?

I.B.: "Řeknu to popravdě. Když jsme si hru poprvé přečetli, byli jsme dost rozladěni. Dívali jsme se po sobě a říkali: Proč na, co z toho uděláme. Vždyť ji stačíme přečíst za 20 minut? Hře jsme ale přišli na chuť a tvořili ji všichni, s režisérem a odborným poradcem, který je vynikající profesionální herec. Přesto, že známe všichni nazpaměť i druhé role, dokážeme se na hru těšit i se bavit."

Na kterou hru jste nyní dostali záhlusk?

I.B.: "S Komedií o chytrosti přišel Jaromír a my mu děkujeme. Nyní spoléháme na to, že zase nějakou vybere. I když při výběru nové hry můžeme vyslovit svůj názor."

J.B.: "Určitě by se nepodařilo prosadit hru, která by se někomu lidem nelíbila. Uvažují o jednatémpríkázání nebo o Klic-

Tylovo divadlo OB Ořechov u Brna se

představilo s inscenací Peškovy úpravy hry A.Jarryho pod názvem Ubu králem aneb Sen Václava Kubuly a sáhlo tak po předloze velmi obtížně realizovatelné, po předloze z oblasti inspirující pozdější absurdní drama. Peškova radikální úprava pro současníky v mnohém složitou a na Zvyklosti dnešního diváka příliš ostrou předlohu zjemňuje a zpřehledňuje, takže dokáže oslovit i řadu diváků – i když zdaleka ne všechny – kteří pro tento typ divadla nejsou připraveni. Výtečný nápad s rámcem snu režisér nezneužívá ve smyslu že ve snu by si mohl dovolit prakticky vše, ale naopak, jednotlivé situace jsou na sebe vršeny logicky a stupňovane, takže střední téma manipulace s

RECENZE

lidmi výrazně pronikne na povrch a právě tím, že je spjata snem se životem dnešního člověka, přerůstá svým významem, nastolením řady otázek, skutečně až do současnosti.

Tak jako v předešlých inscenacích, pracuje V.Peška vynalézavě s jednoduchou a přitom mnohovýznamovou scénou. Stejně využívá velmi přesně přirozených dispozic hereců a klade před ně úkoly, které jsou schopni v daném celku a ve prospěch jeho vyznění plnit. Ubu králem je inscenace, doslova nabitá nápady, a vesměs ne samoučelnými. Můžeme mít výhrady k nevyváženosti jednotlivých scén z tohoto hlediska. Ale to není podstatné. Daleko podstatnější je, že si ořechovský soubor, tak jak jej za poslední léta známe, dokázal vytvořit vlastní poetiku, vlastní tvář. Takže i když sahá po tak rozdílných titulech, jakými je např. Charleyova teta a Král Ubu, vždycky z výsledků jeho práce jasně čteme jed a jen právě jeho názor na život a na

/Stálá rubrika vládce hor/

Dnes začnu tím, co vám dlužím, a sice bližším představením nových členů odborné poroty. Její předsedkyní Majku BOKOVOU bych však radě divadelníků určitě představovat nemusel -- je známá z Jiráskova Hronova /letos např. působila jako moderátorka jednoho ze tří diskusních klubů/. Amatéri ve Východočeském kraji ji navíc velmi dobře znají z dob jejího dramaturgického působení v hradeckém DVÚ, neboť v té době fungovala v porotách řady krajských přehlídek. A mezi Východočechy se vrací občas /a prý ráda/ i nyní, kdy působí v Praze v časopisu Scéna.

Saša GREGAR kromě ředitelování SKP v Ústí nad Orlicí pracuje jako místopředseda krajského poradního sboru pro divadlo a předseda okresního poradního sboru pro divadlo a také jako amatérský režisér a herec. Dříve pracoval se Studiem Perla 02 v České Třebové, nyní s divadelním souborem Vicena v Ústí nad Orlicí -- na letošním Jiráskově Hronově obdrželi cenu za inscenaci Paňkovy hry Vévodkyně valdštejnských vojsk.

Zorka VONDRÁČKOVÁ, tajemnice poroty, studuje v současné době divadelní vědu na filozofické fakultě UK v Praze a zatímco spolupracuje s UKVČ a s Filmovým studiem Barandov /jako asistentka režie/.

Taky vás musím upozornit, že přehlídka se neorganizuje sama. Aby všechno klapalo, schází se denně ve 13 hodin v kužárně divadla organizační štáb přehlídky a operativně řeší všechny vzniklé problémy. Věřím, že mu mohu i vašim jménem popřát hodně zdaru!

A teď POZOR POZOR POZOR!!! Jedno opožděné blakopráání!!!!!! Doslechl jsem se, že dušem stále mladý Láďa LIOTA letos na jaře oslavil neuvěřitelné osmdesátiny. Láďo, hoňo sdraví a elánu do další osmdesátky -- to ti přeju jménem svým, redakce, pořadatelů přehlídky i všech divadelníků. A hned také na další stránce Větrníku otiskuji článek, který jsi napsal -- abychom si připomněli, co bylo.

A N K E T A

Co je vlastně podle vás v současné době vesnické divadlo a jaké soubory by měly do této kategorie patřit?

Především bych chtěl redakci poděkovat za šťastný výběr tématu ankety. Je sice pravda, že existují soubory, či lépe inscenace dobré a špatné, že se někdy vesnický soubor objeví na přehlídce hronovské a naopak některé hronovské inscenace by stěží uspěly na přehlídce vysocké. Nicméně rozdíl tady je. Ne v kvalitě práce, ale v podmínkách. Vesnický soubor má podstatně menší výběr talentovaných herců a vesnický režisér je odkázán v práci dramaturgické, výtvarnické i při přípravě hudební stránky inscenace často jenom sám na sebe. Svazoví pracovníci při zřizování této přehlídky měli zřejmě všechny tyto faktory na mysli.

Avšak zmatek, který vládne při výběru souborů na vysockou přehlídku, může najít obdobu jen v některých oborech našeho národního hospodářství a přináší jen roztrpčení ve formě otázky: Proč oni mohou a my ne? Podivují se nad tím, že je tak těžké stanovit pevnou hranici /patrně v počtu obyvatel, nevím/. I když často soubor z většího místa má podmínky zdánlivě horší nežli typický soubor vesnický, přesto by ona hranice měla být stanovena tak, aby s ní nikdo a nikde nemohl spekulovat.

Jiří P e l i k á n
Poběžovice

VĚTRNÍK, zpravodaj XVIII. NF VZDS.
Vydává OŠ NP VZDS. Zodpovědná redaktorka Alena Exnarová. Povoleno OŠ ONV Semily pod č.j. 22/87. Cena 1,- Kčs.

Bl.č.150/87

ZA VZÁCNÝMI PŘÁTELI

Ne, nechce se mi věřit, že 5. října uplynulo již 10 let, co jsme se navždy rozloučili s nenahraditelným ochotnickým pracovníkem, vzorným porotcem i rádčem, přítelem a především dobrým člověkem, šéfredaktorem Amatérské scény Jiřím Benešem. Jeho činnost v amatérském divadle byla všestranná. Jiří Beneš byl amatérem nejen teoreticky velice fundovaným, ale i zkušeným praktikem, režisérem, dramaturgem, organizátorem i rádčem. Jeho ochotnická činnost se dnes jeví jako prozíravá, ba snad možno i říci jasnozřivá. Rád a věčně vzpomínám na jeho režijní práci v souboru MÚJ při UKDŽ v Praze, kde působil po několik let a vytvořil úspěšně inscenace Trójanů, Lištičky, Hrabě Monte Christo, Můj bratr Vinnetou a j. V Krajském středočeském studiu to bylo vzorné představení Zmoudření Dona Quijota. Jeho dramaturgická a režijní práce byla vždy velice tvůrčí. Nikdy se nespokojil s daným textem, vždycky a to někdy i dost mocně hry upravoval a výše uvedené tituly Hrabě Monte Christo a Můj bratr Vinnetou sám dramatizoval.

Výsledky jeho režijní práce byly již tenkrát vpravdě inscenacemi autorského divadla. Jeho režie měly vždy jasnou koncepci s přesně sledovaným záměrem. Na zkoušky přicházel vždy pečlivě připraven a od herců vyžadoval také kázeň a poctivou práci. Téměř po každé zkoušce se souborem práci zhodnotil a plánoval zkoušku příští. Jeho režijní práce však nekončila premiérou. Někdy znovu, třeba i po deseti reprízách, zasáhl do textu a na inscenaci pracoval.

Vůbec poslední režii Jiřího Beneše v MÚJI byla Gorinova hra Zapomeňte na Hérostrata v roce 1977. I na této hře byla to opět tvůrčí práce dramaturgická i režijní. Po úspěšné premiéře a několika reprízách kdy byla hra vybrána rovněž na Jiráskův Hronov, měl Jirka v plánu znovu se na text podívat a na inscenaci pracovat. Bohužel zlá a zákeřná nemoc už mu nedovolila, aby své plány uskutečnil. Nebylo mu ani dopřáno, aby tuto svou poslední, úspěšnou inscenaci na Hronově viděl. Jak mi ale při návštěvě sdělil, sledoval ji u ho-

dinkami v ruce alespoň ve vzpomínkách tu neděli odpoledne i večer na nemocničním lůžku.

Jiří Beneš byl také velmi dobrým i prozíravým organizátorem. Aktivně se podílel na všech krajských přehlídkách a divadelních festivalech ve Středočeském kraji. Byl iniciátorem a stál u zrodu FEMADU v Poděbradech, přehlídky divadelní klasiky v Žebráku i festivalu divadelních souborů se stoletou i víceletou tradicí v Žebráku. Stál u kolebky a iniciativně se podílel na přípravě i průběhu národních přehlídek vesnických a zemědělských divadelních souborů v Žebráku a ve Vysokém n. J. Vysoké Jiří Beneš miloval a rád se sem vracel. Na vycházkách do blízkého i vzdáleného okolí mu byli společníky Dr. Zdeněk Kektá a Bohumil Honza, kteří bohužel už také nejsou mezi námi. Byla to i specifická přátelská atmosféra vysokých přehlídek, která sem Jiřího vždy znovu přitahovala a těšila. Vzpomínám na jeho elán a nadšení při seminářích a hodnoceních. Jeho fundovaný, odborný, taktický a zasvěcený rozbor představení byl opravdovým praktickým školením a byl vždy více či méně soubory přijat. Jeho konkrétní připomínky a rady byly vždy cennou pomocí pro další práci souborů.

Dnes, po deseti letech jeho odchodu, stále ještě Jiřího Beneše postrádáme. Chybí nám nejen ve Vysokém, ale i na Hronově i na všech dalších vrcholných amatérských přehlídkách. Jeho osobnost s vzácným přehledem i zkušenostmi budeme asi ještě dlouho postrádat i v ústředních ochotnických orgánech, poradních sporech a j., kde všude Jirka vždy ochotně a nezištně pracoval a pomáhal. Jeho upřímný vztah k amatérskému divadlu, jeho rozvážná a uvážlivá slova v těchto orgánech jsou ještě dnes vzpomínána a s povděkem oceňována. Všechny své zkušenosti a prospěšné poznatky z práce s amatéry zveřejňoval nejen v Amatérské scéně, ale i v samostatných publikacích.

Pro mne, a věřím že i pro mnohé další ochotníky, je a jistě zůstane Jirka Beneš zářným vzorem.

Láda L h o t a